

Australianpaimenkoiran kasvatusta – temperamentti ja kehitys

Kirjoittaja Lisa Giroux

Suomennos: Hansu Laitala, [kennel Shepmate's](#)

** suomennettu ja julkaistu alkuperäisen artikkelin kirjoittajan Lisa Girouxin luvalla vuonna 2015*

Australianpaimenkoiraa hankittaessa ja kasvatettaessa on hyvä ymmärtää rotuun liittyviä yleispiirteitä ja taipumuksia. Pentukohtaista koulutus- ja kasvatustietoa suunniteltaessa näistä tiedosta on erityisesti hyötyä. Australianpaimenkoirilla on pentujen tavallisten kehityskausien lisäksi omia kehitykseen liittyviä erityispiirteitä (joskus ne voivat olla melko äärimmäisiä) ja tietämys ja ymmärrys ko. kausista helpottaa huomattavasti aussie pennun sosiaalistamista ja koulutuksen suunnittelua.

LUONNE

ASCA:n rotumääritelmän mukaan:

*"Australianpaimenkoira on **ensisijaisesti työkoira**, jolla on **vahvat paimennus- ja vartiointitaijumukset**. Aussie on **älykäs ja erinomainen seuralainen**. Se on **monipuolinen ja helposti koulutettava** koira, joka suorittaa tehtävänsä erittäin tyylikkäästi ja innokkaasti. Aussie on **varautunut vieraita kohtaan**, olematta kuitenkaan arka. Tämä monipuolinen paimenkoira työskentelee voimakkaasti ja nopeasti työstäessään karjaa ja toisaalta siirtää ja paimentaa lampaita ilman liiallista painostusta. Työskennellessään aussie voi olla **aggressiivinen ja hallitseva**, mutta ihmisiin ja eläimiin kohdistuva "ilkeys" ei ole sallittua"*

"... älykäs..."

Tämä sana kuvaa täydellisesti useimpia aussieta, mutta mitä se itseasiassa oikein tarkoittaa? Aussiet ovat älykkäitä ja oppivat perustotelevaisuus käskyt äärettömän nopeasti, tämä on kuitenkin vain yksi osa aussieiden älykkyydestä. Aussiet ovat ongelmanratkaisijoita ja hyvin tunnettuja itsenäisyydestään ja kyvystään tehdä omatoimisia ratkaisuja. Aussien

maailmassa ei ole ”rajoja”...ainoastaan mahdollisuuksia. Tämä on tärkeä osa aussieiden paimennusominaisuuksia ja työkykyä ja se näkyy koirissa myös muissa elämän osa-alueissa. Aussien omistajan on osattava tarkkaan harkiten opettaa koiralle rajat, ennen kun se alkaa itse käyttää hyödykseen rajattomia mahdollisuuksiaan!

Esimerkki: aidat. Koirat yleensä näkevät aidat ylitsepääsemättöminä esteinä. Labbis katsoo aita ja ajattelee: ”Piru vie, aita. Taidan joutua pysymään pihassa”. Aussie katsoo aita ja ajattelee, ”Hmm, pääseeköhän tuosta yli.” Tämän jälkeen aussie kokeilee yhdeksääkymmentä erilaista tapaa päästä aidasta yli, ali tai läpi. Aussien omistajat ovat usein järkyttyneitä koiriensa karkaamiskyvyistä. Useita koiria kuolee joka vuosi, kun ne ovat päässeet karkuun turvallisiksi tehdyistä ja tarkastetuista tiloista. Mistä karkaamiskyvyt sitten johtuvat, erinomaisesta ponnistusvoimasta ja fyysisistä kyvyistäkö? Osittain tietenkin niistä, mutta suurin syy karkailuun on se, että aussiet eivät näe aita samanlaisena esteenä, kuin monet muut rodut. Jos ja kun aussie kohtaa ongelman (kuten aita estämässä sitä tekemästä jotain kiinnostavaa), se nopeasti etsii tavan ratkaista ja poistaa eteensä tulleen esteen tai ongelman.

Toinen esimerkki: nälkä. Jos aussie on nälkäinen (ja aussiet ovat yleensä ottaen erittäin ruoka-motivoituneita – ominaisuus, jota ei mainita rotumääritelmässä), se etsii ruokaa ja keksii tavan saada sitä! Jos ruuan luokse pääsemiseen tarvitaan kaapin oven aukaisua, työpöydälle hyppäämistä, repun repimistä tai joulusukklaiden kuorimista, aussie kyllä löytää keinon saada haluamansa. Aussiet eivät anna periksi esteiden edessä, ne etsivät ja keksivät kiertotien haluamansa aarteen luo!

Paimenkoirana tai tottelevaisuus- ja urheilukoirana aussien ongelmanratkaisukyky ei myöskään aina ole eduksi. Varsinkaan, jos ohjaajan koulutustyyli on paljon toistoja sisältävä ja hinkkaava. Aussie oppii nopeasti ja se nauttii haasteista. Jatkuva saman asian hinkkaaminen alkaa nopeasti tylsistyttää koira ja voi jopa saada koiran inhoamaan harjoittelua. Monet aussiet voivatkin alkaa lisätä jotain omia ideoitaan harjoitukseen ja suorituksiin. Nämä ideat eivät aina välttämättä ole kovin hyvin harjoitukseen tai kilpailuihin soveltuvia lisäyksiä! Aussie säilyy hyvin

motivoituneena työskentelyyn, kunhan sen annetaan toteuttaa ongelmanratkaisutaitojaan.

". . . ensisijaisesti työkoira. . . "

Keskiverto aussie rakastaa tekemistä ja työskentelyä. Tämä ei tarkoita, että ne olisivat työnarkomaaneja ja tarvitsevat loputtomasti fyysistä aktiviteettiä. . . itse asiassa päinvastoin! Aussiet tarvitsevat aivojumbppaa ja ajattelutyötä yhtä paljon kun liikuntaa. Liikunnan ja aivotyön välillä pitää vallita tasapaino, jotta ongelmilta vältytään.

Australianpaimenkoiran ongelmanratkaisukyky ei ole vain ominaispiirre, vaan motivoivaa ja innostavaa tekemistä koiralle. Aussiet nauttivat haasteista ja ne rakastavat ongelmanratkaisua; ongelmanratkaisussa onnistuminen on koiralle jo itsessään palkitsevaa.

Monet kodit tarjoavat valtavat määrät liikuntaa ja fyysistä aktiviteettia koiralleen mutta henkinen aktivointi jää vähemmälle. Tämä epätasapaino voi aiheuttaa ongelmia. Omistajat, jotka tarjoavat paljon fyysistä aktiviteettia ja vähemmän henkistä haastetta koiralleen painivat yleensä fyysisesti erittäin hyvässä kunnossa olevan koiran kanssa, joka on henkisesti tylsistynyt ja levoton. Tällainen tilanne kääntyy herkästi koiraksi, joka esim. repii tapetteja uusiin, luoviin malleihin suurella innolla ja sitkeydellä hyvän fyysisen kuntonsa johdosta (ja ongelmia innokkaasti ratkaisevien aivojensa ohjailemana)!

Usein sanotaan, että aussie on aktiivinen, erittäin energinen rotu. Sopivampi kuvaus olisi, että tylsistynyt aussie on aktiivinen ja erittäin energinen. Aussiet, joilla on tarpeeksi henkistä työtä ja puuhaa tyytyvät hyvin päivittäisiin hihnalenkkeihin sekä muutamiin viikoittaisiin metsälenkkeihin ja noutoleikkeihin.

Esimerkkejä henkisen puolen aktiviteeteista:

- aktivointiruokinta ja ruuan eteen työskentely (täytetyt kongit tavallisen ruokakupin sijaan, ruuan piilottelu)
- maukkaat ja haasteelliset, puuhaa tarjoavat puruluut

- noutoleikit (nämä ovat myös fyysistä stimulointia)
- tempujen tekeminen (palkitaan jollain erittäin hyvällä palkkiolla)
- piiloleikit omistajan kanssa (fyysistä harjoittelua molemmille, sekä koiralle, että omistajalle)
- agility (fyysistä harjoittelua, mutta pääosin henkistä...puukasojen päälle kiipeilyä, metsälenkkeilyä tai treeneissä esteillä)
- vapaana leikkimistä muiden, tuttujen koirien kanssa (myös fyysistä harjoittelua)
- tottelevaisuusharjoitukset
- flyball (myös fyysinen harjoitus)
- paimennus (myös fyysinen harjoitus)

". . . vahvat paimennus- ja vartiointitaitumukset. . . hallitseva työskentelijä. . ."

Kyky hallita, pomottaa ja siirtää paimennettavia eläimiä on ominaisuus, jonka kasvattajat ovat istuttaneet rotuun satojen vuosien aikana. Avainsana tässä ominaisuudessa on "pomo". Aussiet haluavat maailmansa olevan järjestyksessä ja ne tietävät, että niillä on mahdollisuus vaikuttaa tämän järjestyksen säilymiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että jos ihmiset eivät ota "valtaa" haltuunsa järjestä tilanteita, kuten he haluavat, aussie järjestää ne omalla haluamallaan tavalla ja ottaa "vallan" omiin tassuihinsa.

Se, että aussie *voi ottaa* vallan perheessä, ei tarkoita sitä, että sen *pitäisi* näin tehdä. Aussiet ovat rotu, jolla on paljon vartiointitaitumuksia, itsenäisyyttä ja tarpeeksi itsevarmuutta varoittamisen ja haukkumisen tehostamiseen puremalla. Tämä rotu vaatii jämäkän ihmisohjaajan, joka osoittaa koiralle rajat ja pitää vallankahvan omissa käsissään. Oikea paimennus, jossa koira hallitsee eläimiä, on itse asiassa ihmisohjaajan säätelemää yhteistyötä. Aussiet haluavatkin tehdä yhteistyötä ohjaajansa kanssa ja mielellään tekevät asioita, joita tietävät niiltä haluttavan. Aussie, joka ei tiedä mitä siltä halutaan ja joka saa tehdä "laumassa" oman päänsä mukaan, on usein stressaantunut ja saattaa alkaa "pomottaa" perheen ihmisjäseniä. Tämä puolestaan voi johtaa hallitsemattomaan käytökseen ja jopa asiattomaan aggressiivisuuteen.

Paimennusviettiin liittyy yhteistyöhalukkuuden lisäksi myös toinen ominaisuus; hyvin vahva saalisvietti (vaistomainen reaktio liikkuviin kohteisiin, niiden jahtaaminen ja kiinni ottaminen). Saalisvietti tekee aussieista erittäin motivoituneita pallo- ja frisbee addikteja. Aussiet rakastavat liikkuvien esineiden jahtaamista ja näykkimistä. Lapset, kissat ja autot ovat usein tämän vietin toteuttamistarpeen kohteena. On erittäin tärkeää opettaa koira kanavoimaan tämä vietti sallittuihin kohteisiin ja samalla opettaa mitkä asiat eivät ole sallittuja kohteita. Jos eläimellä on saalisvietti olemassa, sillä on myös suuri tarve saada käyttää taipumuksiaan. Koira, jolle ei tarjota tapaa purkaa sisäistä saalistustarvettaan ja jolla on hyvä ongelmanratkaisukyky etsii jälleen kerran oman tavan toteuttaa itseään.

Korkean saalisvietin omaavana paimenkoirana aussiet ovat myös yleensä äärimmäisen herkkiä näköärsykkeille. Tämä on tärkeää muistaa sosiaalistumiskausien aikana. Aussiet näkevät ympärillään paljon asioita, joihin muut rodut eivät ehkä reagoi ollenkaan ja näiden asioiden ja tapahtumien ennakointi on iso osa sosiaalistamisprosessia.

". . . erinomainen seuralainen. . . monipuolinen ja helppo kouluttaa. . ."

Aussien omistajat törmäävät usein siihen, että muun rotuisten koirien omistajat kommentoivat aussieiden koulutettavuutta. Koulutettavuudella ei ole mitään tekemistä älykkyyden kanssa, siihen vaikuttaa lähinnä rodun halukkuus ottaa vastaan käskyjä ja ohjeita.

Aussieiden koulutettavuus on yhdistelmä henkisiä ja fyysisiä ominaisuuksia. Henkisesti aussie pitää mukautumisesta ja se pitää ohjeiden noudattamisesta. Fyysisesti aussien taas tulee karjakoirana olla kova ja periksi antamaton ja se ei välitä työtä tehdessään kivusta tai epämukavuudesta (naudan potkaisu, aita päin törmäily, ikävässä kelissä työskentely jne.) Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että aussien pitää tietää mitä siltä halutaan, tällöin ne haluavat mukautua ja tehdä oikein. Paimennustaitoihin liittyen aussie osaa toiminnassaan nopeasti muuttaa taktiikkaa ja samalla ne ottavat hyvin vastaan ohjaajan ohjeita. Ohjaamattomina koirat tuntevat epävarmuutta ja yrittävät hoitaa

tehtävät itseksensä, mikä ei ole ideaalia näille koirille. Aussien pentu tarvitsee ja haluaa, että sille opetetaan rajat, sekä oikeanlaiset tavat ja se tarvitsee johdonmukaisen ja selkeän ohjaajan, jota se mielellään seuraa.

Fyysisellä puolella hyvä nauta-aussie saattaa saada naudan potkun suoraan päähänsä ja tämän jälkeen palata jatkamaan töitään epäröimättä. Nauta potkaisee koiraa yleensä melko kovaa...ja siitä huolimatta aussie palaa innokkaasti takaisin työhönsä!

Tämä fyysinen kovuus voi aiheuttaa vaikeuksia koulutukseen, sekä suhteeseen koiran ja ohjaajan välillä. Hyvä esimerkki tästä on liinakoulutus pitkällä liinalla (luoksetulon koulutus, paimennus jne.) Tämä koulutusmetodi voi olla aussien kanssa erittäin turhauttavaa sellaisille kouluttajille, jotka ovat tottuneet tähän koulutusmenetelmään muiden rotujen kanssa. Esimerkiksi border collie tai labradorinnoutaja reagoivat yleensä liinakoulutukseen nopeasti, koska ne ovat herkkiä fyysiselle korjaamiselle...mutta useimmat aussiet eivät sitä ole. Jos aussie ei yhdistä liinasta nyppimistä ohjaajaan, se ei välttämättä reagoi liinaan lainkaan johtuen fyysisestä kovuudestaan. Aussien ohjaajan on pakko löytää toisenlaisia keinoja osoittaakseen koiralleen oikean ja väärän eron. On etsittävä koulutustapoja ja keinoja, joissa koiralla on mahdollisuus tehdä oikein ja toteuttaa ohjaajan käskyjä enemmän, kuin välttää pakotteita. Korkea saalisvietti esimerkiksi mahdollistaa sen, että aussiesta saa upean urheilu- tai tottelevaisuuskoiran, jota on helppo motivoida saalispalkalla. Osa aussieista jopa valitsee palkakseen mieluummin saalisleikin, kuin ruuan.

Kovuus / stoalaisuus tulee ottaa huomioon myös koiran terveydellisten seikkojen vuoksi. Aussiet voivat olla äärimmäisen stoalaisia. Jos aussiesi näyttää kivun oireita, on syytä välittömästi tutkia mistä oireet johtuvat.

"vahva. . . vartiointivietti. . .varautunut. . .aggressiivinen, hallitseva. . ."

- **" . . . vahva. . . vartiointivietti. . ."** Aussiet ovat suojelevia vahtikoiria.
- **" . . . varautunut. . ."** Aussiet kiintyvät suuresti omaan perheeseensä mutta eivät yleensä hae vieraiden ihmisten kontaktia tai yleensäkään hyväksy vieraita ihmisiä ystävikseen. Tämä ei tarkoita sitä, että ne olisivat arkoja tai aggressiivisia. Aussiet vain ovat valikoivia sosiaalisissa suhteissaan. Aussiet rakastavat oman perheen hellyydenosoituksia mutta eivät halua niitä vierailta ihmisiltä.
- **" . . . aggressiivinen, hallitseva. . ."** Kolaripaikalla, jossa on loukkaantuneita ihmisiä ja auttajia, on kolmenlaisia ihmisiä:
A) ihmisiä, jotka ottavat tilanteen haltuun ja alkavat johtaa sitä,
B) ihmisiä, jotka seuraavat A-tyyppin ohjeita,
C) ihmisiä, jotka seuraavat tapahtumia sivusta.
Aussiet ovat tyyppiä A. Kun jotain tapahtuu, aussie toimii. Aussiet harvoin pakittavat haasteen edessä ja niiden ongelmanratkaisukyky ja itsenäisyys saavat ne usein manipuloimaan ympäristöään tai ainakin yrittämään sitä. Aussie ei myöskään anna kovin helposti periksi.

Elämänkaari

Luonteenpiirteet, joita edellä selitettiin tulevat esiin hyvin erilaisina koiran eri elämänvaiheissa.

- **Pennut:** Pienokaisina rodulle tyypilliset käyttäytymispiirteet ovat usein heikkoja tai niitä ei ole koiralla vielä lainkaan. Näin luontoäiti antaa pennuille mahdollisuuden tutustua ympäristöönsä ja oppia hyväksymään erilaisia asioita.
- **Nuoret koirat:** Nuoruuskaudella (10 kuukaudesta 18-20 kuukauteen) aussiet käyvät läpi vaiheen, jossa ne "kokeilevat" sisäsyntyisiä heräileviä vaistojaan ja viettejään kun niiden vartalot ja aivot aikuistuvat (aivan samoin kun teini-ikäiset ihmisnuoretkin tekevät). Tässä artikkelissa mainitut käyttäytymispiirteet usein

näyttävät vahvimmillaan nuoruusvaiheessa, jossa koira vasta opettelee asioita ja niihin suhtautumista.

- **Aikuisuus:** Aussien todellinen persoonallisuus (18 – 20 kuukaudesta eteenpäin) eroaa usein kovasti pentu- ja nuoruusajan vaiheiden persoonallisuudesta.

Mitä tämä kaikki tieto aussien perinnöllisestä käytöksestä ja eri ikävaiheista sitten tarkoittaa, kun kasvattaa aussia pennusta aikuiseksi? Yksinkertaisesti sitä, että omistajan on oltava tietoinen perinnöllisistä taipumuksista ja siitä, että ne esiintyvät erilaisina ja eri vahvuisina eri kehityskausien aikana. Erityisesti nuorilla koirilla voi olla aivan äärimmäisiä käytöksiä ja toimintamalleja. Omistajien tulisi koettaa arvioida milloin mikäkin käytös puhkeaa tai on puhkeamassa. Omistajan tulisi pyrkiä etsimään puhkeamismerkkejä ajoissa, jotta hän pystyy opettamaan pentua alusta asti oikein ja ennakoimaan ja estämään tulevaisuuden ongelmia syntymistä.

Pentuaika

Pennuilla tulee olla alusta asti selkeä ja johdonmukainen ohjaaja ja niitä tulee alusta asti ohjata toimimaan oikein. Pennuilla pitää olla selkeät rajat ja pentujen tulee ymmärtää, että ihminen kontrolloi niiden käytöstä. Tämä ei tarkoita väkivaltaa tai äärimmäistä jyrkyyttä vaan ennemminkin sitä, että kaikilla elämän osa-alueilla ihminen päättää mitä tehdään ja sellaisella tavalla, jonka pentu voi ymmärtää ja käsitellä. Leikki, ruoka, lelut ja kaikki tärkeiden asioiden saavuttaminen tulee olla tarkasti harkittua ja hallittua niin, että pentu selkeästi näkee, kuka näitä asioita taloudessa hallinnoi ja johtaa.

Useimmat aussiepennut ovat ”helppoja pentuja” ja aivan liian monet omistajat tuudittautuvat pentuajan helppouteen ja eivät ymmärrä mitä siitä seuraa. Aussie, jolla ei ole kunnioitusta ja ymmärrystä ohjaajan toiveita kohtaan, on vaikeasti ohjattavissa ja muokattavissa, kun tarvetta sille myöhemmin tulee. On erittäin viisasta opettaa pentu kuuntelemaan, tottelemaan ja mukautumaan ohjeisiin ja käskyihin silloin, kun se on kaikkein helpointa...pentuaikana.

Jos pentu osoittaa varautuneisuutta ja vahtimista vieraita kohtaan jo varhaisesta vaiheesta alkaen, on todella tärkeää tunnistaa nämä piirteet ja kasvattaa pentua sen mukaan, miten haluat sen aikuisena käyttäytyvän. Missään nimessä ei kannata vahvistaa niitä käyttäytymisiä, joita et toivo koirasi aikuisena esittävän. Se mikä pienen, pörröisen pennun tekemänä on söpöä, voi aikuisen koiran tekemänä olla vaarallista ja pelottavaa. Jos pentusi on herkkä ja reagoiva suhtautumisessaan vieraisiin ihmisiin, sosiaalista sitä enemmän kuin tavallista pentua. Jos pentusi osoittaa olevansa tavallista enemmän ”vahtikoira,” harjoittele tavallista enemmän hallintaa, jotta kaikki pysyvät jatkossakin turvassa. Varmista myös, että aussiesi tietää talon kuuluvan sinulle eikä koiralle. Tämä on helpointa tehdä niin, että koiran elämässä kaikki vapaus ja palkkiot jne. tulevat kontrolloidusti ohjaajalta.

Rodun suuren älykkyyden, terävyyden (näkee ja kuulee kaiken) ja vahtikoiraominaisuuksien vuoksi, aussien pentuja on pakko sosiaalistaa mahdollisimman monissa paikoissa ja tilanteissa. Paimenkoirat tarvitsevat yleensäkin ainakin kolme kertaa enemmän sosiaalistamista, kuin esimerkiksi noutajat. Eli sosiaalista, sosiaalista lisää ja sosiaalista vielä kerran lisää. Lisäksi sosiaalistamisen ylläpitoharjoituksia on syytä jatkaa koko koiran eliniän.

Nuoruus

Nuoruus iässä australiapaimenkoirilla yleensä alkaa esiintyä vartiointitaipumuksia, varautuneisuutta vieraita kohtaan sekä hallitsevaa / kontrolloivaa käytöstä. Omistajan pitää tiedostaa, että nämä käytökset voivat kehittyä *äärimmäisen ja hälyttävän vahvoiksi*. Koirat, jotka olivat seurallisia ja avoimia pentuina, saattavat alkaa väistää kontaktia vieraiden kanssa. Yksilöt, jotka eivät pentuina vahtineet ollenkaan muuttuvat yht’äkkiä vahtikoiriksi ja käytös on niin vahvaa, että sitä voi olla hankala hallita. Aussien toimintakyvyn vuoksi nämä tilanteet voivat olla haasteellisia; aussie toimii mieluummin, kuin pakittaa pois tilanteista. Jos pentu ei halua silityksiä vierailta, se voi alkaa uhkailla murinalla, mikäli sitä ei jätetä rauhaan. Tunkeilijoiksi laskemiaan ihmisiä kohtaan koira

osoittaa suurta epäileväisyyttä ja niitä kohtaan voidaan osoittaa jopa aggressiivista käytöstä.

Monet aussien omistajat ovat ahdistuneita nuoruuskauden aikana koiran osoittaessa vahvoja puolustus- ja vartiointitaipumuksia tai varautuneisuutta. On kuitenkin hyvä muistaa, että se käytös mitä koira osoittaa nuoruudessaan, ei yleensä ole samaa mihin koira aikuistuttuaan kypsyy. Nämä kehityskaudet on kuitenkin käytävä läpi ja myös työstettävä oikein. On siis muistettava, että vaikka kyseessä on kehityskausi, sitä ei saa jättää oman onnensa nojaan ja vain odottaa, että se loppuu tai ”menee itsestään pois”. Koira oppii kaiken aikaa, myös näiden kausien aikana. Jos koiralle muodostuu käsitys, että äärimmäinen käytös on oikea tapa reagoida tilanteissa, se jatkaa sillä tavoin käyttäytymistä myös nuoruusiän jälkeen. Ohjaajan on kaiken aikaa hallinnoitava ja ennakoitava äärimmäisiä ja ei-toivottuja käytöksiä, sekä muistettava sosiaalistaminen koko nuoruuden ajan. Koskaan ei saa antaa pennulle sellaista käsitystä, että hampaiden näyttäminen tai käyttäminen on hyväksyttävää käytöstä. On koetettava ennakoida myös se miten tällaista käytöstä kohtaavat ihmiset reagoivat, jotta pystyt hallitsemaan tilanteita oikein. Harjoittele sellaisten ihmisten kanssa, joiden käytöksen ja suhtautumisen tiedät etukäteen ja jotka osaavat toimia oikein. Harjoittelua tulee jatkaa kunnes ei-toivottu-käytös vähenee ja jää pois.

Mikäli harjoittelu ei näytä juurikaan edistyvän, ei kannata antaa periksi. Voi näyttää siltä, että vaikka kuinka harjoittelet, koira yhä edelleen toimii ja käyttäytyy aivan älyttömästi. Nuorelle australianpaimenkoiralle tämä on aivan tavallista ja se voi hölmöillä läpi koko nuoruusikänsä. Ohjaajan ei auta muu, kuin taistella tämän vaiheen läpi! Tämän kauden aikana on ensisijaisen tärkeää, että koira ei pääse päämääräänsä väärällä käytöksellä ja mieluummin niin, että tilanteet osataan ennakoida ja estää kokonaan tapahtumasta. Oikeanlaisella harjoittelulla ja koiran ohjaamisella nuorukaisesta kehittyy kelpo aikuinen ja käytösongelmat alkavat tasoittua, kunhan hormonit ja kokemus ovat saaneet työnsä tehtyä koirassa.

Nuoruusiässä aussie alkaa myös testailla suhdettaan ohjaajaan, aivan kuten ihmisteinitkin tekevät. Tämä tarkoittaa, että aussie saattaa haastaa ohjaajaa jättämällä käskyt kuuntelematta tai tekemällä jotain muuta pyydetyn sijasta. Ne voivat vaikuttaa poissaolevilta tai jopa avoimen vastustavilta. Joskus näyttää siltä, että ne ovat unohtaneet kaiken niille opetetun asian, viimeistä pisaraa myöden. Tällaiseen vaiheeseen on hyvä vastata tiukentamalla yleistä kontrollia koiran elämässä, sekä lisäämällä tottelevaisuusharjoituksia. Ei kannata taaskaan odottaa, että tilanne korjaantuu itsestään. Jos asiaan ei puututa, koira määrittelee suhteensa ohjaajaan uudestaan ja saattaa oppia, että hän voi päättää mitä missäkin tilanteissa tehdään. Kun jaksat harjoitella ja opettaa koiraan tämänkin kauden läpi, se pysyy omalla paikallaan ja on edelleen mukautuvainen ja halukas kumppanisi.

Aikuisuus

Oikein sosiaalistettu ja opetettu australiapaimenkoira selviää yleensä kaikenlaisista elämäntilanteista helposti, mutta erilailla kuin moni muu rotu. Varautuneisuus vieraita kohtaan muuttuu "en-ole kaikkien-paras-kaveri-enkä-käyttäydy-siten"-asenteeksi. Aikuiset aussiet yleensä jättävät vieraat ihmiset täysin huomioimatta ja ne hyväksyvät uudet, vieraat ihmiset hitaasti ystävikseen. Älä odota, että aussiesi on koiramaailman Hessu Hopo, "kaikkien-kaveri...". Pyri mieluummin arvostamaan koirasi omistautumista sinulle ja perheellesi. Älä myöskään anna vieraiden väkisin tehdä tuttavuutta koirasi kanssa. Sinun tehtäväsi on kunnioittaa koiran ominaisluonnetta ja antaa sille arvostusta.

Vartiointitaitumukset säilyvät aussieissa myös aikuisiällä mutta hyvin koulutettu aussie osaa määritellä milloin vahtiminen on tarpeen ja se myös reagoi hyvin ohjaajan käskyyn lopettaa vahtiminen. Hyvä, oikeanlaisen luonteen omaava aussie todennäköisesti tulee vahtimaan autoa ja kotiaan erittäin vahvasti ja tarkasti, kun omistaja ei ole paikalla. Hyvä aussie voi vahtia näitä asioita myös aiemmin tapaamiltaan ja hyväksymiltään ihmisiltä, mikäli omistaja ei ole kertomassa, että henkilön saapuminen on OK. Kun omistaja tulee paikalle, tilanne on jälleen OK aussien näkökulmasta ja tunkeilijasta tulee taas vaaraton.

On tärkeä muistaa, että aussien uhkaukset eivät yleensä ole bluffia. Aussie on taustaltaan nautakoira ja kun nautakoira liikuttaa nautaa, sen on tarvittaessa vahvistettava siirtokomentonsa puremalla. Tämä pätee täysin myös vahtimistilanteisiin. Älä koskaan laita koiraasi tilanteeseen, jossa sen mielestä on tarpeen toimia ja purra jotakuta. Jos toimit huolimattomasti ja luot vahingossa tilanteen, jossa koira joutuu puolustamaan omaisuuttaan, olet melko varmasti tilannut sille viimeisen piikin.

Jokaisella aussien omistajalla ja aussieta harkitsevalla tulisi olla hyvä ymmärrys rodun ominaispiirteistä. Ainoastaan näin voidaan varmistua siitä, että koira saa oikeinlaista opetusta ja harjoitusta ja kasvaa upeaksi seuralaiseksi. Jos tarvittavaa ymmärrystä ja osaamista ei ole, on melkein varmaa, että ongelmia on edessä.

Aussie on älykäs työkoira, jolla on vahvat paimennus- ja vartiointivaistot. Persoonana aussie on hallitseva ja aggressiivinen; koira jonka mielestä elämässä ei ole rajoituksia ja ympäristöä on mahdollista manipuloida ja muokata mielensä mukaan, kun vain yrittää tarpeeksi. Aussie on koira, joka rakastaa perhettään yli kaiken ja arvokkaasti sietää vieraita, mutta ei osoita ylitsevuotavaa ystävällisyyttä. Joillekin ihmisille nämä ominaisuudet ovat epätoivottuja ja aiheuttavat pahoja pettymyksiä. Todelliselle aussie ihmiselle juuri nämä ominaisuudet tekevät aussiesta universumin parhaan koirarodun.